

“...O noapte de vară din 1737. Un ucenic farmacist are întâlnire într-un parc, în timpul căreia urma să fie inițiat într-ale masoneriei. Învață sensul semnelor franc-masonice, pe care profanii le consideră fără nicio semnificație; este pregătit să semneze un jurământ cu diavolul și i se dă într-o cupă să bea și un laxativ. Apoi, unul dintre venerabilii care asistau la inițiere și-a lăsat pantalonii în jos și bietul ingenuu a trebuit să-i îmbrățișeze posteriorul...” Anecdota a spus mult de-a lungul anilor cum era percepția oamenilor obișnuiți despre această societate secretă, despre ritualurile ei inițiatice, misterioase. Nimic mai inexact. Cum spunea cu umor Benjamin Franklin, care a adus masoneria în coloniile britanice ale Americii, “marele secret al masonilor este că n-au niciun secret”, scrie revista franceză Historia. Masoneria americană, puțin diferită de cea europeană, se bazează pe constituțiile lui Anderson, fiind, înainte de independența Statelor Unite, sub influența celei britanice. Apoi, legăturile cu “franții” francezi au fost foarte puternice.

“Frații” se divid în vechi și moderni

În America de Nord, franc-masoneria s-a dezvoltat mult în anii 1730. Venită din Marea Britanie, ea a însemnat atunci o formă de socializare pentru elitele coloniale, care trăiau departe de marile orașe. Lojile nu erau entități secrete și izolate, ci integrate comunităților, militând pentru idealurile de armonie socială și de generozitate. “Frații” nu se ascundeau, ba mai mult, le plăcea să se arate în public în timpul procesiunilor sau la spectacolele de teatru. În 1755, la Philadelphia erau vreo 120 de masoni, reuniți în trei loji, care defilau cu diverse ocazii, foarte orgolioși.. Printre ei, guvernatorul de Pennsylvania și primarul. De la New York, la Philadelphia sau până în Carolina de Sud, masonii se afixau împreună cel mai adesea, la teatru. La Savannah, o persoană onorabilă se plângea că loja din localitate organiza banchete zgomotoase, în fiecare sâmbătă seară, și că petrecăreții rămăneau în tavernă până spre dimineață.

Și la Charleston, oraș bogat și prosper, existau câteva cluburi și societăți a căror misiune era dublă, pe de o parte să permită gentleman-ilor să fraternizeze între ei și pe de alta, să asigure activități caritative pentru comunitate. Lojile masonice își recrutau membrii dintre coloniștii cei mai prosperi și mai emancipați. Ba mai mult, un franc-mason din Boston compara lojile cu “paradisul”, fiindcă acceptau persoane din toate religiile, bisericile, din orice țară și națiune. Datorită acestei aspirații către universalitate, masoneria a fost percepută o vreme ca un fenomen elitist. Până în 1750, când, ca și în Marea Britanie, noile loji, “moderne”, care au apărut în America, mizau mai puțin pe elitism - fiind legate puternic de surorile scoțiene și irlandeze -, dar s-au implicat în revoluția americană (1765- 1783) și în Războiul de Independență (1775-1781). E bine de știut și că loja Fredericksburg (Virginia), în care a fost inițiat George Washington în 1752, era situată la 160 km de Williamsburg, la acea vreme capitală de colonie.

